

Š E L I
K I N G

Trenuci
Sreće

Prevela
Milica Cvetković

■ Laguna ■

Naslov originala

Shelly King

THE MOMENT OF EVERYTHING

Copyright © 2014 by Shelly Elaine King

Translation Copyright © 2015 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Mami, koja je oduvek govorila kako treba da pišem.

Gde je ljudska priroda slabija nego u knjižari?

HENRI VORD BIČER

Jer Koni je prihvatila standard mladih: ono što je u trenutku, sve je. A trenuci su pratili jedan drugi ne pripadajući nužno jedan drugom.

D. H. LORENS, *Ljubavnik leđi Četerli*

PRVO POGLAVLJE

Učiniti te suštinskim za mene

Ljubav nam nađe ono što ne znamo da želimo.

HENRI

Knjige ljudima ne promene život, bar ne onako kako svi misle. Čitanje *Oštrice brijča* na letu u prvoj klasi prema odmaralištu za meditaciju ili pak *Čaja u Sahari* u postrazvodskom otkrivanju šta je ostalo od snegova Kilimandžara neće vas prosvetliti više nego okretanje u džinovskim šolja-ma u *Diznilendu*. Žao mi je, ali tako je. A polovne knjige ovde, u *Vilinom konjicu*, nisu natopljene s više mudrosti nego one devičanski nove u *Apolo knjigama i muzici*. Naše knjige su samo jeftinije i pohabanije. Međutim, ljudi uporno dolaze. Uporno me pitaju za eliksire od papira i reči koji će im ublažiti razočaranja i oživeti prigušene strasti. Dolaze jer smatraju da je jedna knjiga izmenila moj život. Niko ništa ne razume. Nije se to dogodilo zbog knjige.

Kad se zagledam u prošlost, teško mi je da izdvojim trenutak kad je sve počelo. Mogla bih da kažem da je to

bilo onog dana kad sam napustila *ArGoNet Softver* ili kad sam upoznala Hjuga, a možda i još pre, kad sam iz Južne Karoline prešla u Silicijumsku dolinu. Ipak pretpostavljam da je prosta istina da je sve počelo tog petka posle podne, kad smo Hjugo i ja sedeli na onim foteljama bez federa na škripavoj drvenoj platformi u izlogu Knjižare polovnih knjiga *Vilin konjic* u Kastrovoj ulici u Mauntin Vjuu, srcu Silicijumske doline. Prolaznici, obučeni u košulje na kojima se klate bedževi s oznakom *Gugl, Jahu! i Intuit*, videli su Hjuga, proćelavog i s dugačkim konjskim repom, kako čita izlizan primerak prvog romana iz serijala *Veverli*, pored mene, tridesetčetvorogodišnjakinje s izrastkom koji vapi za farbanjem i u izbušenoj majici bivšeg dečka s natpisom *Raš prebačenoj preko farmerki što su joj otešnjale od kilograma nabačenih u nezaposlenosti*. Bilo je to čudno mesto za sedenje, izloženo pred bogom i celim svetom. No bilo je to i jedino mesto gde su mogle da se uglave fotelje. Na sve strane, bog nek nam je u pomoći, bile su knjige.

To leto 2009. u Silicijumskoj dolini nije bilo kao ono 2001, kad su se zombiji preminulih dot-komova ječeći smucali zemljom. Ovog puta kompanije nisu trpele neuspeh. Samo bi poslale polovinu zaposlenih na prinudni odmor, nudeći im „obavezno skidanje s platnog spiska“ kako bi svi imali priliku da „tragaju za novim mogućnostima“.

Ja sam se krila u Knjižari polovnih knjiga *Vilin konjic*, čitala istorijske ljubavne romane i čekala Sledeći Veliki Posao. Već sam jednom prošla kroz to.

Međutim, prošlo je već šest meseci otkad je *ArGoNet Softver* prebacio moj posao u Indiju. Odrekla sam se pedikira, večera u restoranu i, konačno, kablovske televizije.

Hjugo je smatrao da oslušujem svemir koji će mi pružiti pustolovine kakve nisam mogla ni da zamislim. Moja majka je smatrala da kradem bogu dane.

Čitala sam *Prkosne*, još jedan od ljubavnih romana koji sam te nedelje pokupila s polica *Vilinog konjica*. Bili su tu i *Iskupljenje*, *Bandit* i *Prevara kraljice gusara*.^{*} Za mene nije čiklit s koktelima i šiljastim potpeticama na koricama.^{**} Želela sam megdandžije s muževnim prsima i kipuće dekoltee. Valjda sam prosto tako staromodna.

Kad sam tog jutra stigla, izvukla sam *Prkosne* iz kartonske kutije pune knjiga kod prednjeg pulta. LJUBAVNI ROMANI, 2 DOLARA PUNA KESA, pisalo je na tabli. Na korici je bila riđokosa lepotica s grudima koje su se prelivale preko elizabetanske haljine. Muškarac bez košulje, s frizurom Bon Džovija iz osamdeset šeste, stajao je u daljini i preteći se vao očima u nju. A možda ipak strasno? Kunem se da ponekad to ne razlikujem.

Naravno, čitam i druge vrste knjiga. Mnogo knjiga svakog žanra koji možete smisliti. Ali ljubavne volim. Ima nečeg utešnog kad znaš celu priču samo što pogledaš korice. Prvo je tu politička intriga zbog koje se junak i junakinja razdvajaju. Zatim, suprotstavljene privrženosti, okamenjena srca i moguće nametnuta veridba s materijalno probitačnim, ali fizički i moralno odbojnim udvaračem.

^{*} *Redemption* (*Iskupljenje*, 1999), roman Hauarda Fasta (*Howard Fast*, 1914–2003); druga dva romana (*The Bandit* i *The Pirate Queen's Deceit*) ne mogu se naći na internetu. (Prim. prev.)

^{**} Engl.: *chick lit* – moderni žanr koji podrazumeva duhovito sagledavanje ženskog, kao i malo romantike. (Prim. prev.)

Nekoliko prekinutih susreta, dok se, na kraju, ne nađu zatvoreni u nekoj pećini, ambaru ili pastirskoj kolibi usred žestokog nevremena, a onda dolaze na red otekle pantalone, bradavice ružičastih vrhova i primalni ritam, star koliko i ljubav. Nije Šekspir, ali svakako će prešišati *Linktin* kad treba ubiti poslepodne.

Taman sam stigla do dvoboja koji je predstavljao vrhunac radnje kad sam ugledala vlasnicu prodavnice razglednica s kraja ulice kako se zaustavlja pred izlogom *Vilinog konjica*. Ozareno je pogledala Hjuga i kucnula u izlog, ali on se nije ni mrdnuo. Gurnula sam ga. Primetio je gospođu Prodavnica Razglednica, osmehnulo joj se i poslao poljubac.

„Zna li da večeras spremaš lignje a la Hjugo za agentkinju nekretnina koja je ovde bila ranije?“, pitala sam ga.

„Megi, kad dođeš u naše godine, videćeš da neznanje često oslobađa“, odgovorio je i vratio se dramatičnosti ser Voltera Skota, nameštajući ga na meko salce iznad pojasa koji je olabavio posle dim suma za ručak. Nikad ga nisam videla u nečem drugom do u farmerkama i izbledelim pamučnim košuljama zavrnutih rukava. Duboko u šestoj deceniji, virio je kroz crni ram naočara za čitanje, zbog čega je ličio na direktora nekog zabitog internata kud šalju decu u engleskim romanima. Gospodin Čips u sandalama birkenstok.

Vratila sam se *Prkosnima*. *Vilin konjic* je predstavljao zdušnog dilera za moju naviku da čitam ljubavne romane. Bilo ih je na sve strane: uglavljenih između servisne knjižice vlasnika valijanta iz šezdeset prve i vodiča za tantrički seks. Ispod glavnog pulta, pored drvene kutije za recepte gde je Hjugo držao kartice s podacima klijenata koji su za svoje polovne knjige dobijali druge. U lavini knjiga

mekih korica koju je pokrenuo Grendel, mačak *Vilinog konjica*, koji više nije umeo vešto kao nekad da se probija između polica. Police s knjigama u *Vilinom konjicu* bile su lavirint oblikovan od više odeljaka u obliku slova L, koji su se uvijali oko sebe kao školjke za kojima sam kao dete tragala po plažama u Karolini. Mogli biste satima, čak i danima, tražiti po tim policama trudeći se da nađete neku određenu knjigu. Obično je bilo mnogo lakše uzeti bilo koji primerak na koji naiđete nego pokušavati da nađete knjigu koju želite.

Mogla sam da progutam dva ili tri takva romana dnevno. Kad stignem do poluprazne poslednje stranice, osetim blago metamfetaminsko ushićenje što je sveti gral koji svaki softverski koder želi da njegovi korisnici osete, kao što je ubijanje u „iznenadnoj smrti“ u igri *Gitar hirou* ili dobijanje krave za jagode u *Farmvilu*. Unutrašnji zavisnik ti govori: „Konačno sam uspela. Sad mogu da prestanem i posvetim sate i sate rešavanju gladi u svetu.“ Međutim, to ne radiš. Ima više lažnih gitara na kojima treba svirati ili neonskih kokošinjaca koje treba kupiti, a u mom slučaju, gusara koje treba zavesti, a šta u stvarnom svetu može s tim da se poredi?

Ta navika izluđivala je mog bivšeg dečka. Za Brajana, koderu *Eplovih* operativnih sistema koji je napisao čitavu biblioteku procesuiranja slika barkodova na kojima su bili nutricionistički podaci za pakovanu hranu, a koju je prodao gomili različitih aplikacija za ishranu u zamenu za tonu para, ljubavni romani su imali smisla koliko i plejstejšn za kolibrija. „Treba da ti uspeh postane svakodnevna navika“, rekao mi je. „Novi posao ti je traženje

posla. “Zbog toga mi je bilo teško da mu kažem kako bežim s „novog posla“ u *Vilin konjic*, pa mu to nisam ni rekla. Zatim smo vodili ljubav. Muškarcu je gotovo nemoguće da se dovoljno usredsredi i uoči neefikasnost u tvojoj organizaciji vremena dok se bacate niz horizontalnu skijašku skakaonicu. Zajedno smo bili dve godine, sve dok se pre nekoliko meseci nije preselio u Ostin, a nije ni pomenuo mogućnost da ja pođem s njim. Bio je fin momak. Svi su oni fini momci, mada nijedan ne dođe u Silicijumsku dolinu da se zaljubi.

Napredovala sam s dvobojem kad sam osetila da mi je neko šutnuo naslon fotelje. Okrenula sam se i besno pogledala Džejsona, s crnom majicom na kojoj piše *Babylon 5*, koja mu je lepršala oko ruku sličnih čačkalicama. Prst je držao zariven u knjigu mekog poveza veličine bale sena, s futurističkim vitezovima na koricama. Meni je on izgledao bezbojno – crne kose nalik žici, kože poput stomaka soma – s glavom koja kao da je spljoštena stegom. Bio je visok jedva metar i po, pomalo je hramao, s udovima što štrče pod neobičnim uglovima, izgledao je kao neko koga je delimično pregazio odbegli konj sa čezama.

„Jel’ si završila?“, pitao je Džejson.

„Sa čim?“

„Sa foteljom. Jel’ si završila sa foteljom?“ Preterano je naglasio svaku reč stavljajući mi do znanja za kakvu ništariju me smatra. U *Vilinom konjicu* su bile samo dve fotelje: relikvija boje graška s izlizanim mebl-štofom na naslonima za ruke, u kojoj sam ja sedela, i njena partnerka, Hjugova plava beržera, kojoj je poispadalo nešto punjenja i stopilo se s tepihom.

„Još tri stranice do kraja poglavlja.“ Vratila sam se dvoboju. Džejson je zašao iza fotelje i nadvio se nad mene kao gargojl.

„Ceo dan si ovde.“

Pogledala sam Hjuga, koji je sedeo udubljen u knjigu i pretvarao se da nismo u istoj prostoriji.

„Ja sam mušterija“, rekla sam Džejsonu.

„Ne seri. Moraš nešto da kupiš da bi bila mušterija.“

Tu ništa nisam mogla. Hjuگو mi je dozvoljavao da po čitav dan sedim u *Vilinom konjicu* i nije očekivao da išta kupim. Kao moj gazda u maloj kući s dva stana nekoliko blokova od knjižare, gde smo oboje živeli, imao je prava da brine što sam potragu za poslom zamenila ljubavnim romanima. Stanarina nije padala s neba. On to nikad nije pominjao. Sve bi to moglo da se promeni posle prvog u mesecu ako ne uspem da rastegnem ostatke ušteđevine i ako ovonedeljni ček za nezaposlene od države Kalifornije u bankrotu opet zakasni.

„Završiću za minut“, rekla sam Džejsonu i udubila se opet u dvoboj u kom sam besplatno uživala.

Džejson mi je istrkao *Prkosne* iz ruke, stuštio se do pulta i pružio knjigu ženi koja je kopala po kutiji LJUBAVNI ROMANI, 2 DOLARA PUNA KESA.

„Jesi čitala ovu, Glorija?“, upitao ju je.

Glorija je pritislala naramak odabranih nalaza uz mačku apliciranu na duksu kako bi pročitala zadnju koricu moje knjige.

Skočila sam sa fotelje i zaljuljala se preko ograde kao kapetan Blad preko krsta na jarbolu.

„To te neće zanimati“, rekla sam doskočivši ispred Glorije. „Najozbiljnije. Glavna junakinja je bubuljičava, a junak nizak. Zlikovac je tek donekle neprijatan. Rekla bih da je samo malčice zlovoljan. Nije neko štivo. Naći ću ti nešto o namrgođenom irskom pobunjeniku koji pokušava da osveti očevo ubistvo i usput odoleva iskušenju u liku prelepe ćerke svog neprijatelja.“

Trepnula je u mene, a Džejson je projurio pored i seo u fotelju. Kad sam ponovo pogledala Gloriju, videla sam kako gura *Prkosne* u kesu s natpisom nacionalnog radija, već krcatu knjigama. Tresnula je dva dolara u sići na pulu i odvukla se na Kastrovu ulicu.

Hjugo je ustao iz fotelje i potapšao me po ramenu kao da kaže: „Strpljen spasen“, pa otišao do pulu i dodao Glorijinu sitninu u kasu. Dograbila sam *Đavolje srce* iz kutije s knjigama na rasprodaji i požurila do njegove fotelje.

Stigla sam negde do pedesete stranice *Đavoljeg srca* kad mi je ajfon zavrištao: „Sudnji je dan! Grešnici, pokajte se!“ Izvukla sam telefon iz džepa i videla Dizijevu sliku. Uz nju je stajalo ime „Bog“. Zaboravila sam da zaštitim šifrom telefon kad je Dizi u blizini.

„Ništa neću reći“, kazao je Hjugo. Pošto je izgubio fotelju, počeo je da sređuje kutiju s trilerima koju je tog jutra donela neka mušterija za trampu.

„To što mi kažeš da ništa nećeš reći o vladinom prisluškivanju razgovora mobilnim telefonom upravo je isto kao da si nešto rekao.“ Pritisnula sam dugme i prebacila Dizijev poziv na govornu poštu.

„U stvari“, kazao je Hjugo, „hteo sam da ti pomenem rak mozga.“

„Sudnji je dan! Grešnici, pokajte se!“, ponovo je zavrištao moj mobilni. Dizi nije dozvoljavao da ga iko ignoriše. Džejson je upro prst u znak koji je sam napisao i okačio iznad pulta:

**MOBILNI TELEFONI SU ZLO I POJEŠĆE VAM MOZAK!
ISKLUČITE IH I ČITAJTE KNJIGE!**

Ispod toga je Hjugo dodao velikim slovima:

**NAMASTE – VAŠI PRIJATELJI U LJUBAVI I MIRU U
VILINOM KONJICU**

Izašla sam na pločnik i zarezala za sebe, pa se javila.

„Kod kuće si, jelda? Ganjaš posao?“, pitao je Dizi.

Odskočila sam pred nekim na skejtu ko se uputio do susednog *Kapa Džoa*. Nogom je dobacio skejt u ruku i pridružio se onim Preterano Istetoviranim i Ispirsovanim za stolovima na trotoaru.

„Aha“, rekla sam. „Ubijam se.“

„Slinavice.“

„Seronjo.“

Dizi mi je bio najbolji prijatelj. Odrasli smo zajedno u niziji Južne Karoline. On, najmlađi od njih petorice, gej matematički genije, sin uzgajivača svinja, a ja bucmasta, pegava jedinica kraljice lepote. Za nas zaista nije bilo drugog izbora.

„Sudeći prema *Forskveru*, prijavila si se u Knjižari polovnih knjiga *Vilin konjic* pre dva sata. Otkud to da si ti gradonačelnik Knjižare polovnih knjiga *Vilin konjic*?“, pitao je. „Pogledaj na drugu stranu ulice, sponzorušo.“

Skrenula sam pogled na kafić odmah ispred *Apolo knjiga i muzike* gde je Dizi sedeo telefona priljubljenog uz uvo i nazdravljao mi čašom vina. Građen kao hidrant, sa čupavom riđom kosom do ramena, bio je nešto niži od mojih metar i šezdeset pet, mada ga niko nije mogao navesti da prizna koliko niži. Tog dana je nosio bermude sa mnogo džepova – koje su na njegovim zdepastim nogama dosezale do pola listova – i majicu s natpisom *Red Elvisis*. Pokazao je na visoku čašu s kafom na stolu veličine radkapne za kojim je sedeo.

„Nadam se da je to trostruka late“, rekla sam.

„S dodatnom penom“, zapreo je u telefon.

Pričekala sam prekid sporog saobraćaja u Kastrovoj ulici, pa žurno prešla i otišla do njega. Godinama je to dvorište popločano u meksičkom stilu vodilo u napušten bioskop, ali sad je to postao obavezni kafić uz lanac knjižara. U gradu su pomahnitali kad je *Apolo* smislio da pretvori zatvoreni bioskop u knjižaru, ali je frka brzo prošla pošto je *Apolo* sve pridobio širokim, dobro osvetljenim prolazima između gondola, gde su ljudi u istim polo majicama proveravali u inventaru pa vas vodili do knjige kao livrejisane sluge u bajci. Hjuگو je zamišljao da im je konkurencija, a ja sam se pitala znaju li uopšte oni iz *Apolo knjiga i muzike* da Hjugova knjižara postoji. *Vilin konjic* se nije reklamirao, nije se pokazivao, a jedva je imao i tablu koja bi skretala pažnju na njega. Pošteno bi bilo zvati ga

gomiletinom knjiga s kasom. Ipak je Hjuگو uporno govorio da je na dobrom putu u borbi za dušu zajednice koja i nema pojma da je u opasnosti. Tako bismo mi, stanovnici *Vilinog konjica*, kročili u *Apolo* samo u krajnjoj nuđzi, kao što je pokvarena vodovodna instalacija, ili kad ti prijatelj unapred plati za kafe late. Moram priznati da nisam bila imuna na *Apolovu* privlačnost. Nalazila sam izvesnu korporativnu utehu u kesicama i šoljama s odštampanim imenom firme. Lepo su se slagale s mojom kolekcijom odeće izvezene logotipima softvera svih kompanija u kojima sam radila, kompanija s proizvodima koji zapravo nisu postojali, a prodavani su ljudima koji zapravo nisu imali novca da ih kupe.

„Znaš koliko sam trađila posao. Bio mi je potreban predah“, rekla sam udarivši Dizija pesnicom u ruku. Dizi je radio preko osamdeset sati nedeljno. Hobiji su mu bili razvijanje softvera otvorenog koda, trudio se da pokrene svoj auto na ulje u kom se prđio pomfrit i pruđao je tehničku podršku grupi studenata astronomije u Brazilu, koji su smatrali da su otkrili novu kometu. Za Dizija je vreme bilo jedinica koju treba trampiti za autput. Njegovo nedelotvorno korišćenje nije imalo mnogo smisla inženjeru softvera čiji je posao bio da sve što više ubrza uz što manje resursa.

„Ali trađila si ga jutros, je li tako? Jesi li videla da ti je Martin Vong dao preporuku na *Linktinu*? Upravo se pojavio na *Vebeksu*.“

Nisam ga videla jer sam bila preuzeta čitanjem o smeđim curama i muževnim momcima. Šta bi mogao Martin, akviziter u *ArGoNetu* s kojim sam radila dve sekunde prošle godine, da kaže o meni?

Kad sam pokrenula aplikaciju za *Linktin* na telefonu, Dizi je zavukao ruku u platnenu vreću *Apola* punu tehničkih knjiga s koricama iscrtanim životinjama u olovci: mladunče losa za HTML5, lisica za iOS. Videla sam i *Drugi svetski rat: kompletna video-istorija*. Jednom na nekom sastanku u kompaniji *ArGoNet* Dizi je prikazao prvih dvadeset minuta *Špasavanja redova Rajana*, ne bi li podstakao vojnike. „Mesta za iskrčavanje!“, zaurloao je. „Potrebna su nam mesta za iskrčavanje!“ Svi su zavukli glave među kolena da se ne bi izbljuvali. Dizi je kazao da je to najbolji tromesečni sastanak koji smo ikad imali.

Iz vreće je, ipak, izvukao roman, primerak u komercijalnom mekom povezu s koricama u bojama zemlje, ostrim uglovima i tvrdim, čvrstim hrbatom. Čak sam sa svog mesta mogla da je omirišem, da osetim onaj miris borove kore sveže isečenog papira. Zavrbeli su me vrhovi prstiju pri pomisli na netaknute korice. Bila je to mala, fina stvarčica, tek izglego ptiče. Za razliku od knjiga koje su životarile u *Vilinom konjicu*, nije oštećena u pretrpanim tašnjama, polivena jutarnjom kafom nit izgrickana psećim zubićima. Bio je to roman *Ljubavnik ledi Četerli*.

„Sigurno si ga čitala?“, pitao je Dizi. „Hoću da kažem da ne možeš da dobiješ diplomu iz engleskog jezika ako ne pročitaš Dejvida Herberta Lorensa, je li tako?“

„Aha. Pročitala sam ga. Imali smo ga iz književnosti na prvoj godini. Bili smo ista grupa.“

„Jebiga, ko se još toga seća? Čuj, imam za tebe suvo zlato. Dobijamo novu rundu fondova od *Vonder fiša*. Sećaš se Avi Narajan?“

„Naravno.“ U stvari je se nisam sećala, ali je lakše pretvarati se.

„Ona vodi klub čitalaca knjige i želi da se i nas dvoje uključimo“, kazao je Dizi podigavši novu knjigu. „Trebalo bi svi da imamo isto izdanje.“

„Ne ložim se na klubove čitalaca. Majka mi je članica jednog takvog.“

„Ma da, istog kao i moja. Ali mi ćemo se naložiti na *ovaj* klub čitalaca. Lezbijke Silicijumske doline s magistraturom ili doktoratom ili već tako neko sranje.“

„Budalo, mi nismo lezbijke.“

„Kucam tvoj URL za njihov blog.“

Sunce ti poljubim, u maminom klubu čitalaca nisu mogli da se dogovore koliko šećera da stave u ledeni čaj, a ovi imaju i blog? Otvorila sam tekstualnu poruku i pipnula link. Klub čitalaca Udruženja žena izvršnih direktora Sili-cijumske doline, skraćeno KČUŽIDSD. Imale su i logotip.

„Ovaj... Dizi, ti nisi žena.“

„Da, znam. Šire se, samo što se još nisu prebrendovale. Ja sam im prvi momak.“

„Počinju s tobom?“

„Aha, možeš li u to da poveruješ? Spasavam joj guzicu. Danas odem kod nje u kancelariju, a na pisaćem stolu joj stoji ovaj *Ljubavnik leđi Četerli*, a ona krene da mi priča o tom klubu čitalaca kao da mene za to zabole uvo, i o tome kako su dve članice upravo otpale i kako ih je sad samo osamnaest. U svakom slučaju, upregao sam se u ovo. Onda sam je podsetio na tebe. Kako si bila uspešna iz engleske književnosti i kako bi trebalo da te pozove na svoj slet. Sastaju se kod Avi u Vudsajdu. Verovatno će nam

trebati šerpasi da nas odvedu do nje. Imaju sastanke svakog meseca. Ništa savremeno. Samo mrtvi pisci.“

„Mrtvi?“

„Da, to su im pravila. To i da tvoje govno ne smrdi.“

„Trebalo bi da poželim da učestvujem?“

„Megs, nemam nameru da uskoro napustim brod. Imamo priliku u *ArGoNetu* s novim fondovima. A sad je Avi u pravu. Ona te može vratiti.“

Diz i ja smo već prošli ovo onog dana pre deset godina kad smo preskočili početak postdiplomske godine i njegovom hondom CRX iz osamdeset šeste otišli s *Kolumbije* u Palo Alto. Bilo je to krajem devedesetih, Dizi je hteo dozu internetskog zlata u venu pre nego što ono presuši, a ja sam htela da budem s Dizijem. Tako smo spakovali tek ispisane diplome – njegovu iz informatike, moju iz bibliotekarstva – pa se uputili u Silicijumsku dolinu. Računala sam da mogu da radim u kafiću dok tražim posao u biblioteci. Međutim, Dizi me je ubacio u prvu kompaniju koju je pokrenuo, kao administrativca za komično veliku platu, dvostruko veću od one što bih dobijala kao bibliotekarka. A kad pokrećeš firmu, nikad ne radiš samo jedno. Dok sam se osvrnula, stajala sam pred klijentom kome sam predstavljena kao šef stručnih usluga. Nisam pisala kodove, ali sam shvatala kako se podaci međusobno uklapaju i kako da ih predstavim da izgledaju lepo. Inženjeri su me voleli zato što su zbog mene lepše izgledali. Direktori su me voleli zato što je zbog mene tehnički jezik zvučao kao *Baršunasti zec*. Osećala sam se kao siročić iz stripova koje samo što je naučilo da su sve njegove neobičnosti uistinu znaci supermoći i da ga čeka mesto u Palati pravde. Onda

je tehnološki balon pukao, a avioni su uleteli u zgrade. Sve je otišlo dođavola. Dizi i ja smo stradali, ali smo se još koju godinu ulagivali po jedinim kompanijama koje su zapošljavale. Zatim je usledio nov talas, zvani društveni mediji. Dolinom je opet prohujalo ulaganje u nedokazane oblasti, kao loptica u fliperu što upali male firme po čitavom Sanfranciskanskom ostrvu. Dizi je upoznao neke bogate investitore na sastanku preduzetnika i došao na ideju za *ArGoNet*.

ArGoNet možete shvatiti kao *Fejsbuk* i *Tviter* u kombinaciji s korporativnim intranetom. Zamisao je bila da stvorimo bezbedno okruženje gde će poslodavci komunicirati i kontaktirati jedni s drugima, a kompanija je mogla da ponudi interne komunikacije svima, bezbedne i zaštićene od spoljnog sveta. Dizi i ja smo sve unovčili, za izvršnog direktora unajmili jednog mastera biznis uprave sa *Stanforda*, pa iznajmili pedeset pet kvadrata kancelarijskog prostora bez prozora iznad kineske putničke agencije nešto niže u Kastrovoj ulici. Posle četiri godine i šesto zaposlenih, tri direktora i pet krugova otpuštanja, odbor je moj položaj poslao u Indiju. Na televiziji ljudi u suzama napuštaju posao, grle se i opraštaju, a nose kutiju iz koje viri biljka. U stvarnosti, dođeš jednog jutra na posao i zatekneš ček u iznosu dvonedeljne plate i s pogrešno napisanim imenom, a neko iz obezbeđenja čeka da ti pregleda tašnu dok izlaziš.

„Ozbiljno misliš da me vratiš u igru?“, pitala sam.

„Je li Ervin Romel bio Pustinjska Lisica?“

Nisam imala pojma, ali sam pretpostavila da jeste jer me nije gledao kad je to pitao. To je obično značilo da je

ozbiljan. I zabrinut. Zašli smo u neistražene vode. Znali smo šta da radimo u *ArGoNetu*, gde da sednemo i s kim da razgovaramo kad nam je nešto bilo potrebno. Poznala sam kod koji su Dizi i njegov tim sastavili kao da je knjiga koju sam čitala mnogo puta, pa joj se korice otvore svaki put kad je spustim na sto. Razumela sam logiku i nedostatak logike tog koda, ono čudno ponašanje koje me je obeshrabrivalo i oduševljavalo, one sitne krivine koje sam otkrila i s kojima je sve funkcionisalo, a za koje čak ni Dizi nije znao.

„Možeš ti to“, kazao je Dizi. „Pojaviš se, obučena u nešto lepo, kažeš nešto genijalno. Tras! Opet si u igri, sponzorušo.“

„Kad je sastanak kluba čitalaca?“, upitala sam.

„Sutra posle podne.“

Uputila sam mu izdašnu količinu psovki.

„Biće sve u redu“, rekao je. „Kad poželiš, možeš da nagovoriš cvetove da siđu s tapeta.“

Zamislila sam kako primerak *Prkosnih* stoji na Glorijinom kuhinjskom pultu, verovatno pored kese s kolačićima bez masti i prošlonedeljnog *Redbuka* i u pozadini se čuje *Lajftajm*.

Postoji verovatnoća da sam izgubila onu moć.

„Čekaj, zar nije trebalo da ideš u Napu s inženjerom za hardver iz *Epla*?“

„Ne, raskinuli smo preksinoć u onom suši restoranu u Kupertinu. Zar nisi pročitala moj prikaz na *Jelpu*?“

Prikazi su Dizijev lični dnevnik. Prikazi filmova, restorana, onog sranja što je kupovao preko *Amazona*. Nije Dizi samo nabacivao misli o nečemu što prikazuje, već je pisao duge tekstove o onom što se dogodilo s nekim mestom

ili predmetom, i zbog čega se to dogodilo i s kim se to dogodilo. Nekad sam volela da čitam Dizijeve prikaze. Ponekad sam ih i komentarisala, pretvarajući se da ga ne poznajem, ali da mi se ne sviđa šta je rekao, pa bismo se zakačili, što bi nas obično dovelo do toga da nas isprate s te stranice, kao decu što udaraju prejako automobilčićima za sudaranje. Dugo nisam čitala njegove prikaze. Više mi nije bilo onako zabavno kad nisam imala novca da učestvujem u onome što je procenjivao.

Dizi je ispio vino s izrazom lica kao da ga to boli. Zatim je odložio čašu i proučavao njenu praznoću. „Jasno kô dan“, rekao je. Dohvatio me je za glavu i poljubio me u kosu. „Moram da bežim. Sastajem se s koderskim majmunima u ulici na piću u *Fineganovom bdenju*. Hoćeš sa mnom? Ja častim.“

Dizi je uvek plaćao piće. To mu je bio najveći predvodnički kvalitet.

Fineganovo bdenje je lažni irski pab krcat ljubiteljima Orsona Skota Karda i serije *Crveni patuljak*. Zaista sam volela da odem tamo s društvom s posla posle novog četrnaestočasovnog radnog dana. Jeli bismo kokice s ljutom papričicom, pili ginis i citirali *Pravog genija* do sitnih sati. Zatim bih se oteturala onih nekoliko blokova do kuće, odspavala nekoliko sati, pa ustala i krenula redom iz početka. Bilo je to moje pobedničko mesto, nagrada što preobraćam razgoropađene klijente u meke zečiče. Da je sve kao što je bilo u isto vreme prošle godine, meni bi svi naručivali piće, sa mnom bi svi želeli da razgovaraju. Međutim, te večeri bila bih samo gazdina nezaposlena prijateljica.

„Imam domaći“, rekla sam i podigla *Ljubavnika ledi Četerli*. Ostavio me je samu sa samo trista stranica postviktorske književnosti postavljene između mene i probitačnog zaposlenja.

„Vidim da imaš novu knjigu“, rekao je Hjugo kad sam se vratila u *Vilin konjic* da pokupim stvari.

„Nemoj da šiziš. Sve se dâ objasniti.“ Pričala sam mu o klubu čitalaca dok sam smeštala *Ljubavnika ledi Četerli* u kožni ranac s logotipom *ArGoNeta*. Ubacila sam u njega i nedovršeno *Đavolje srce* pored *Lovca na blago* i *Ćerke igre*, zezanja radi.

„Ubeđen sam da možemo da ti nađemo primerak i ovde“, rekao je Hjugo i požurio do polica. „Mislim da sam jedan video baš pre neki dan.“

Vilin konjic je bio uredan taman koliko i kamp prikolica posle tornada. Ostala bih celu noć da sačekam da nađe knjigu koje misli da se seća.

„Mislim da sam video primerak u odeljenju sporta i rekreacije!“, doviknuo je Džejson za njim. Gospođa koja je razgledala knjige na stočiću ošinula ga je pogledom i digla prst pred usta. „Šta? Ovo je knjižara, nije biblioteka.“

„Hjugo!“, viknula sam. „Izgleda da svi treba da pročitamo isto izdanje!“

„Fašisti!“, čula sam ga kako dovikuje dok sam izlazila.

Ako zamislite da vam je šaka poluostrvo, San Francisko je na vrhu srednjeg prsta a San Hose u zglobu, Mauntin Vju bi bio usred dlana. Za razliku od San Franciska, nismo imali hipstere s okruglim naočarima i rol-kragnama što kodiraju

po preuređenim skladištima. Pa čak i uz *Gugl*, adresa u Mauntin Vjuu nije uvažena kao Palo Alto ili Menlo Park. Da po Silicijumskoj dolini vrve fabrike tepiha ili hartije, umesto kompjuterskih kompanija, Mauntin Vju bi bilo mesto gde žive svi radnici na traci i njihovi neposredno pretpostavljeni. Samo kuće od preko sto kvadrata iz pedesetih godina imale su solarne panele i ugrađene električne instalacije i prodavale su se za nešto preko milion dolara.

Uprkos velikim životnim troškovima, volela sam mnogo toga u Mauntin Vjuu, na primer staromodne gvozdene fenjere po ulicama. Kao da su iz Dikensovog doba, jedino što su na struju i sve ostalo, što mi je omogućavalo da čitam na putu do kuće. Obično mi je trebalo sedam-osam stranica da iz *Vilinog konjica* stignem kući, što je za dve manje nego što mi je trebalo da dobijem moku Mahnita ajkula čekićara u *Kapa Džou*, a tri više nego što mi je trebalo da dobijem narudžbinu svinjetine mu šu u jeftinom kineskom restoranu iza ugla. A šetnja kući je bila tiho, neuznemiravano vreme za čitanje kad nisam morala da se borim sa Džejsonom za fotelju. Jedino što se čulo u ulici s tri kolovozne trake jesu zvukovi porodica koje se spremaju za počinak, zveckanje sudova u sudoperi, promašen ton na klaviru u poslednjoj turi uvežbavanja *On Top of Old Smoky*, prepoznatljiv napad kikotanja koji može dopreti samo od detešceta koje golicaju.

Skoro tri poslednja sata provela sam u *Kapa Džou* rešena da savladam *Ljubavnika ledi Četerli*. Samo je trebalo da dovršim poglavlje u *Đavoljem srcu* pa da pređem na njega. Međutim, kad sam izašla iz *Kapa Džoa*, završila sam

Davolje srce i šezdeset stranica *Lovca na bogatstvo*. Desilo se da leđi Četerli ide kući netaknuta.

Kako je trebalo da preguram vikend s novčanicom od dvadeset dolara, svratila sam do azijske piljarnice po nekoliko kesica supe i loz. Odatle mi je ostalo samo još nekoliko blokova do kuće koju sam delila sa Hjugom. Od mirisa roštilja iz zadnjeg dvorišta zakrčao mi je stomak. Hjugova intimna večera izgleda da je prerasla u žurku. Čula sam smeh iza kuće i vešte akorde na gitari pesme grupe *Flitvud Mek*.

Otabanala sam uz četiri stepenika do verande koja je spajala moj stan sa Hjugovim i videla da su mi vrata s mrežom odškrinuta. Između njih i ulaznih vrata zatekla sam tanjir pokriven folijom sa ceduljom zalepljenom selotejpom.

Špargla uvijena u pršut. A našao sam ti i knjigu. Dođi na žurku.

Tvoj Hjugo

Još jednom sam pogledala u mračni kutak iza vrata s mrežom. Zaista je tamo bilo nešto što se moglo opisati kao knjiga. Nije bila identična onoj koju mi je Dizi dao. Ova je izgledala kao da ju je pregazio brzi voz, pa tako nekoliko puta. Na hrbatu nije bilo korica, pa su se videli konac i lepak. Voštano platno beše iskrzano po uglovima i kruto od sunca, rašireno preko rubova izvitoperenih od vode. Požutele stranice su šuštale kad sam ih prelistala, kao da prijavljuju žalbe što ih pomeraju u tom oronulom stanju. Bila je to verzija zarđalog ramblera iz šezdeset druge koji je Dizi vozio u gimnaziji, onog u kom sam odbila da se vozim